

कृषक/ उधमी स्तर चरन खर्क व्यवस्थापन तालिम

पाठ्यक्रम निर्माण

श्री किसोर श्रेष्ठ संयोजक (NARC)

श्री रामचन्द्र पुडासैनी सदस्य (राष्ट्रिय चरन तथा पशु आहारा केन्द्र)

डा. नजुमा जोशी सदस्य (तालिम तथा प्रसार निर्देशनालय)

कृषक/ उधमी स्तर चरन खर्क व्यवस्थापन तालिम

तालिमका उद्देश्यहरु

- १ जनसहभागितामा खर्कहरुको स्तरोन्नति गर्दै दुध, मासु तथा उनको उत्पादन तथा उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने ।

- २ खर्कमा आधारित उद्यम व्यवसायहरुको विकास एवं विस्तार गर्न खर्क उपभोक्ताहरुलाई उत्प्रेरित गर्ने
- ३ पशुजन्य उत्पादनको उत्पादन लागत घटाई स्वदेशी उत्पादनलाई राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिस्पर्धी बनाउने
- ४ खर्कहरुको जैविक विविधताको संरक्षण, सम्बर्धन एवं दिगो र वैज्ञानिक उपयोग गरी पर्यावरणीय सन्तुलन कायम गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।
- ५ सरकारी, गैरसरकारी तथा निजि संस्थाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै श्रोत केन्द्र सुदृढीकरण र दिगो सेवा प्रदान गर्ने ।
- ६ चरन खर्कहरुको वैज्ञानिक व्यवस्थापनको लागि विभिन्न ब्यवहारिक र सैदान्तिक ज्ञान हस्तान्तरण गर्दै कृषकहरुको क्षमता र दक्षता अभिवृद्धि गर्ने ।

कृषक/ उधमी स्तर चरन खर्क व्यवस्थापन तालिम

तालिम अवधि : ३ दिने		तालिम कार्य दिन ३ दिन		
जम्मा सेशन संख्या: १२		प्रति कक्षा अवधी : १ घण्टा ३० मिनेट		
दिन	सेशन	विषय	सैदान्तिक	व्यवहारिक
१	१	रजिष्ट्रेशन, अपेक्षा, संकलन र तालिमको उद्देश्यवारे जानकारी	१	
	२	उच्च पहाडी क्षेत्रमा पशुपालन प्रणाली र पशुआहाराको अवस्था तथा खर्कको आवश्यकता, महत्व र वर्तमान स्थिति	१	
	३	चरन खर्क विकासको इतिहास र यस क्षेत्रमा देखा परेका समस्याहरु तथा समाधानका उपायहरु	१	
	४	चरन खर्कमा पाइने विषालु वीरुवा वारे जानकारी		१
२	५	चरन खर्कमा स्थानीय भुइघास संरक्षण तथा व्यवस्थापन, यसको अवश्यकता र महत्व	१	
	६	चरन खर्कमा उन्नत भुई तथा डाले घाँस संरक्षण एवं विकास, महत्वपूर्ण डालेघाँस र तीनको पौष्टिस्तरको वारेमा जानकारी		१

	७ चरन खर्क वयवस्थापनमा स्थानीय समूदायको भूमिका, सहभागीता र यस सम्वन्धी नीतिगत व्यवस्था		१
	८ स्थानीय घांस तथा डालेघासको गुणस्तरिय वीउ उत्पादन, संकलन, प्रशोधन र भण्डारण प्रविधि		१
३	९ खर्क संरक्ष विकास तथा व्यवस्थापन (झाडिबुट्यान हटाउने, बारबन्देज, घुम्टि चरन प्रणाली, बाटो मर्मत तथा अग्नी रेखा निर्माण) व्यवहारिक अभ्यास		१
	१० चरन खर्कमा उत्पादित घांसको संरक्षण (हे, साइलेज)		१
	११ जलवायु परिवर्तनले चरन खर्कमा पारेको असर , न्युनिकरण एवं अनुकुलनका उपायहरु		१
	१२ चरन खर्कको अवस्था अनुसार चरिचरण गर्ने पशु संख्या निर्धारण विधि		१
	तालिमको समिक्षा, अन्तिम मूल्यांकन र समापन		

१ शिर्षक :

रजिष्ट्रेशन, अपेक्षा संकलन र तालिमको उद्देश्यबारे जानकारी

दिन: प्रथम

सेशन: १

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य

- सहभागीको नाम दर्ता परिचय र अपेक्षा संकलन गर्ने ।
- सहभागीहरुमा विषयवस्तको जानकारी बारे छलफल गर्ने ।
- तालिमको उद्देश्य र महत्व बारे जानकारी गराउने ।

उपशिर्षकहरु :

- सहभागीहरुको नाम र अन्य विवरणहरु दर्ता
- तालिम अबधिमा पालना गर्नुपर्ने नियमहरु बनाउने ।

- परिचय र अपेक्षा संकलन
- तालिमको उद्देश्य र महत्व बारे जानकारी ।

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरूले तालिमको उद्देश्य र महत्व बारे बुझ्ने छन् ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- | | |
|--|------------|
| ➤ कक्षाकोठा व्यवस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना | (१० मिनेट) |
| ➤ परिचयात्मक कार्यक्रम र अपेक्षा संकलन | (२० मिनेट) |
| ➤ तालिमको महत्व र उद्देश्यबारे जानकारी | (२० मिनेट) |
| ➤ तालिम अबधिमा पालना गर्नुपर्ने नियमहरूको बारे जानकारी | (२० मिनेट) |
| ➤ छलफल र शेषनको समग्र निचोड | (२० मिनेट) |

२) शिर्षक :

उच्च पहाडी क्षेत्रमा पशुपालन प्रणाली र पशुआहाराको अबस्था तथा खर्कको आवश्यकता, महत्व र बर्तमान स्थिति

दिन: प्रथम
मिनेट

सेशन: २

समय: १ घण्टा ३०

उद्देश्य :

सहभागीहरूलाई उच्च पहाडी क्षेत्रमा पशुपालन प्रणाली र पशु आहाराको बर्तमान स्थिति बारे जानकारी गराउने साथै त्यस भेगका जनताको लागि खर्कहरूको महत्व, आवश्यकता र बर्तमान अबस्था बारे जानकारी गराउने ।

उपशिर्षकहरू :

- उच्च पहाडी क्षेत्रमा पशुपालन प्रणाली
- उच्च पहाडी क्षेत्रमा पशु आहाराको बर्तमान स्थिति

- उच्च पहाडी क्षेत्रमा खर्कहरूको महत्व, आवश्यकता
- उच्च पहाडी क्षेत्रमा वर्तमान अवस्था बारे जानकारी

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरूले उच्च पहाडी क्षेत्रमा पशुपालन प्रणाली र पशु आहाराको वर्तमान स्थिति बारे जानकारी गराउने साथै त्यस भेगका जनताको लागि खर्कहरूको महत्व, आवश्यकता र वर्तमान अवस्था बारे बारे बुझ्ने छन् ।

विधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- | | |
|---|------------|
| ➤ कक्षाकोठा व्यवस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना | (५ मिनेट) |
| ➤ उच्च पहाडी क्षेत्रमा पशुपालन प्रणाली | (२० मिनेट) |
| ➤ उच्च पहाडी क्षेत्रमा पशु आहाराको वर्तमान स्थिति | (२० मिनेट) |
| ➤ उच्च पहाडी क्षेत्रमा खर्कहरूको महत्व, आवश्यकता | (२० मिनेट) |
| ➤ उच्च पहाडी क्षेत्रमा वर्तमान अवस्था बारे जानकारी | (२० मिनेट) |
| ➤ छलफल र शेषनको समग्र निचोड | (५ मिनेट) |

३ शिर्षक :

चरन खर्क बिकासको इतिहास र यस क्षेत्रमा देखा परेका समस्याहरू तथा समाधानका उपायहरू

दिन: प्रथम
मिनेट

सेशन: ३

समय: १ घण्टा ३०

उद्देश्य :

सहभागीहरूलाई चरन खर्क बिकासको इतिहास र यस क्षेत्रमा देखा परेका समस्याहरू बारे जानकारी गराउने साथै समाधानका उपायहरूको खोजी गर्ने ।

उपशिर्षकहरू :

- चरन खर्क बिकासको इतिहास

- चरन खर्क क्षेत्रमा देखा परेका समस्याहरु
- चरन खर्क क्षेत्रमा देखा परेका समस्याहरुको समाधानका उपायहरु

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरुले चरन खर्क बिकासको इतिहास र यस क्षेत्रमा देखा परेका समस्याहरु बारे जानकारी हुने साथै चरन खर्कमा देखा परेका समस्याहरुको समाधानका उपायहरु बारे जानकारी प्राप्त हुनेछ ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वार्ट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- | | |
|--|------------|
| ➤ कक्षाकोठा व्यवस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना | (१५ मिनेट) |
| ➤ चरन खर्क बिकासको इतिहास | (२० मिनेट) |
| ➤ चरन खर्क क्षेत्रमा देखा परेका समस्याहरु | (२० मिनेट) |
| ➤ चरन खर्क क्षेत्रमा देखा परेका समस्याहरुको समाधानका उपायहरु | (२० मिनेट) |
| ➤ छलफल र शेषनको समग्र निचोड | (१५ मिनेट) |

४ शिर्षक : चरन खर्कमा पाईने बिषालु बिरुवाहरु बारे जानकारी

दिन: प्रथम

सेशन: ४

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य :

सहभागीहरुलाई चरन खर्कमा पाईने बिषालु बिरुवाहरु जानकारी गराउने

उपशिर्षकहरु :

- चरन खर्कमा पाईने बिषालु घाँसको परिचय
- पशुपंक्षीमा बिषालु घाँसपातको असर
- चरन खर्कमा बिषालु घाँसपात हटाउने तरिका तथा पशुपंक्षीमा यसको उपचार बिधि सम्बन्धि व्यवहारिक अभ्यास

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरूले चरन खर्कमा पाईने विषालु घाँसपात छुट्याउन सक्नेछन् र पशुपंक्षीमा यसले पार्ने असर तथा निराकरणका उपायहरू बारेमा जानकारी प्राप्त हुनेछ ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- कक्षाकोठा ब्यबस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना (५ मिनेट)
- चरन खर्कमा पाईने विषालु घाँसको परिचय (१० मिनेट)
- पशुपंक्षीमा विषालु घाँसपातको असर (१० मिनेट)
- चरन खर्कमा विषालु घाँसपात हटाउने तरिका तथा पशुपंक्षीमा यसको उपचार बिधि (१० मिनेट)
- व्यवहारिक अभ्यास (५० मिनेट)
- छलफल र शेषनको समग्र निचोड (५ मिनेट)

५ शिर्षक :

चरन खर्कमा रैथाने घाँस संरक्षण तथा ब्यबस्थापन

दिन: दोश्रो

सेशन: १

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य :

सहभागीहरूलाई चरन खर्कमा पाईने रैथाने/स्थानीय भुइँघाँस संरक्षण तथा ब्यबस्थापन, यसको आवश्यकता र महत्व जानकारी ।

उपशिर्षकहरू :

- चरन खर्कमा पाईने रैथाने घाँसको परिचय र महत्व

- चरन खर्कमा पाईने रैथाने घाँसको खेती गर्ने तथा बीउ उत्पादन गर्ने तरिकाहरु
- रैथाने घाँसको संरक्षण तथा व्यवस्थापन

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरुले चरन खर्कमा पाईने रैथाने/स्थानीय भुइँघाँस संरक्षण तथा व्यवस्थापन, यसको आवश्यकता र महत्वका बारे जानकारी प्राप्त हुनेछ ।

विधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- | | |
|---|------------|
| ➤ कक्षाकोठा व्यवस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना | (१५ मिनेट) |
| ➤ चरन खर्कमा पाईने रैथाने घाँसको परिचय र महत्व | (२० मिनेट) |
| ➤ रैथाने घाँसको खेती गर्ने तथा बीउ उत्पादन गर्ने तरिकाहरु | (२० मिनेट) |
| ➤ रैथाने घाँसको संरक्षण तथा व्यवस्थापन | (२० मिनेट) |
| ➤ छलफल र शेषनको समग्र निचोड | (१५ मिनेट) |

६ शिर्षक :

चरन खर्कमा उन्नत भुईँ तथा डाले घाँस संरक्षण, विकास र महत्वपूर्ण डालेघाँस र तीनको पौष्टिस्तर वारे जानकारी

दिन: दोश्रो

सेशन: २

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य : सहभागीहरुलाई चरन खर्कमा हुन सक्ने उन्नत भुईँ तथा डाले घाँस व्यवस्थापनको विभिन्न पक्षहरुवारे जानकारी गराउने ।

उपशिर्षकहरु :

- चरन खर्कमा हुन सक्ने उन्नत भुईँ तथा डाले घाँसको परिचय र महत्व
- चरन खर्क हुन सक्ने उन्नत भुईँ तथा डाले घाँसको खेती गर्ने तरिकाहरु

- उन्नत भुई तथा डाले घाँसको संरक्षण तथा व्यवस्थापन

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरुले चरन खर्कमा हुन सक्ने उन्नत भुई तथा डाले घाँसको परिचय र महत्व, संरक्षण तथा व्यवस्थापन बारे जानकारी प्राप्त हुनेछ ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वार्डिट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- कक्षाकोठा व्यवस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना (५ मिनेट)
- चरन खर्कमा हुन सक्ने उन्नत भुई तथा डाले घाँसको परिचय र महत्व (२० मिनेट)
- उन्नत भुई तथा डाले घाँसको खेती गर्ने तरिकाहरु (२० मिनेट)
- उन्नत भुई तथा डाले घाँसको संरक्षण तथा व्यवस्थापन (२० मिनेट)
- महत्वपूर्ण डालेघाँस र तीनको पौष्टिस्तर जानकारी (२० मिनेट)
- छलफल र शेषनको समग्र निचोड (५ मिनेट)

७ शिर्षक :

चरन खर्क विकासमा स्थानिय समुदायको भुमिका, सहभागीता र यस सम्बन्धि नीतिगत व्यवस्था

दिन: दोश्रो

सेशन: ३

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य :

सहभागीहरुलाई चरन खर्क विकासमा स्थानिय समुदायको भुमिका, सहभागीता र यस सम्बन्धि नीतिगत व्यवस्थाबारे जानकारी गराउने ।

उपशिर्षकहरु :

- चरन खर्क विकासमा स्थानिय समुदायको भुमिका र महत्व

- चरन खर्क बिकासमा स्थानिय समुदायले विगतमा गरेका प्रयासहरु हाल भईरहेको ब्यबस्था
- जनसहभागीता र यसको आवश्यकता
- नेपाल सरकारको यस सम्बन्धि नीतिगत ब्यबस्था

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरुले चरन खर्क बिकासमा स्थानिय समुदायको भुमिका तथा यस सम्बन्धि नीतिगत ब्यबस्था बारे जानकारी प्राप्त हुनेछ ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- कक्षाकोठा ब्यबस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना (५ मिनेट)
- चरन खर्क बिकासमा स्थानिय समुदायको भुमिका र महत्व (२० मिनेट)
- चरन खर्क बिकासमा स्थानिय समुदायले विगतमा गरेका प्रयासहरु हाल भईरहेको ब्यबस्था (२० मिनेट)
- जनसहभागीता र यसको आवश्यकता (२० मिनेट)
- नेपाल सरकारको यस सम्बन्धि नीतिगत ब्यबस्था (२० मिनेट)
- छलफल र शेषनको समग्र निचोड (५ मिनेट)

द शिर्षक :

गुणस्तरीय घाँसको बीउ उत्पादन, संकलन, प्रसोधन र भण्डारण प्रविधि

दिन: दोश्रो

सेशन: ४

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य :

सहभागीहरुलाई चरन खर्कमा गुणस्तरीय घाँसको बीउ उत्पादन, संकलन, प्रसोधन र भण्डारण बारे जानकारी गराउने

उपशिर्षकहरु :

- गुणस्तरयुक्त घाँसको बीउको परिचय र महत्व
- गुणस्तरयुक्त घाँसको बीउमा हुनुपर्ने गुणहरु
- गुणस्तरीय घाँसको बीउ उत्पादन तथा भण्डारण प्रविधि

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरूले चरन खर्कमा गुणस्तरीय घाँसको बीउ उत्पादन, संकलन, प्रसोधन र भण्डारण प्रविधि बारे जानकारी प्राप्त हुनेछ ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- कक्षाकोठा व्यवस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना (१५ मिनेट)
- गुणस्तरयुक्त घाँसको बीउको परिचय र महत्व (२० मिनेट)
- गुणस्तरयुक्त घाँसको बीउमा हुनुपर्ने गुणहरू (२० मिनेट)
- गुणस्तरीय घाँसको बीउ उत्पादन तथा भण्डारण प्रविधि (२० मिनेट)
- छलफल र शेषनको समग्र निचोड (१५ मिनेट)

९ शिर्षक :

चरन खर्क संरक्षण तथा व्यवस्थापन (भाडी, बुट्यान पन्छाउने, बारबन्देज, घुम्ती चरन प्रणाली, बाटो, निर्माण तथा मर्मत, सिचाई तथा खानेपानी व्यवस्थापन, टहरा निर्माण, खर्कहरूको स्तरोन्नति आदि) व्यवहारिक अभ्यास

दिन: तेश्रो

सेशन: १

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य :

सहभागीहरूलाई चरन खर्क संरक्षण तथा व्यवस्थापनका विविध पक्षहरू बारे जानकारी गराउने र व्यवहारिक अभ्यास

उपशिर्षकहरू :

- चरन खर्क संरक्षण तथा ब्यवस्थापनको परिचय र महत्व
- चरन खर्क संरक्षण तथा ब्यवस्थापनका समस्या तथा चुनौतिहरु
- चरन खर्क संरक्षण तथा ब्यवस्थापन गर्ने तरीकाहरुका अभ्यास

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरुले चरन खर्क संरक्षण तथा ब्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरु बारे जानकारी प्राप्त गर्नेछन् ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- कक्षाकोठा ब्यवस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना (५ मिनेट)
- चरन खर्क संरक्षण तथा ब्यवस्थापनको परिचय र महत्व (१० मिनेट)
- चरन खर्क संरक्षण तथा ब्यवस्थापनका समस्या तथा चुनौतिहरु (१० मिनेट)
- चरन खर्क संरक्षण तथा ब्यवस्थापन गर्ने तरीकाहरु अभ्यास (१घण्टा)
- छलफल र शेषनको समग्र निचोड (५ मिनेट)

१० शिर्षक :

चरन खर्कमा उत्पादित घांसको संरक्षण (हे तथा साईलेज) को बारेमा जानकारी

दिन: तेस्रो

सेशन: २

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य :

सहभागीहरुलाई खर्कमा उत्पादित घांसको संरक्षण गर्ने तरिका बारे जानकारी गराउने ।

उपशिर्षकहरु :

- घांस संरक्षणको परिचय र महत्व

- हे बनाउने तरिका
- साईलेज बनाउने तरीका

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरुले उच्च पहाडी क्षेत्रमा घाँस संरक्षण गर्ने तरिका बारे जानकारी प्राप्त गर्नेछन् ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- कक्षाकोठा ब्यबस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना (१५ मिनेट)
- घाँस संरक्षणको परिचय र महत्व (२० मिनेट)

- हे बनाउने तरिका (२० मिनेट)
- साईलेज बनाउने तरीका (२० मिनेट)
- छलफल र शेषनको समग्र निचोड (१५ मिनेट)

११ शिर्षक :

जलवायु परिवर्तनले चरन खर्कमा पारेको असर तथा न्यूनिकरणका उपायहरु

दिन: तेश्रो

सेशन: ३

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य :

सहभागीहरुलाई जलवायु परिवर्तनले चरन खर्कमा पारेको असर तथा न्यूनिकरणका उपायहरु बारे जानकारी गराउने ।

उपशिर्षकहरु :

- जलवायु परिवर्तनको परिचय र वर्तमान अवस्था
- जलवायु परिवर्तनले चरन खर्कमा पारेको असरहरु
- न्यूनिकरणका तथा अनुकुलनका उपायहरु

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरुले चरन खर्कमा पारेको असर तथा न्यूनिकरणका उपायहरु बारे जानकारी प्राप्त गर्नेछन् ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- | | |
|---|------------|
| ➤ कक्षाकोठा ब्यवस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना | (१५ मिनेट) |
| ➤ जलवायु परिवर्तनको परिचय र वर्तमान अवस्था | (२० मिनेट) |
| ➤ जलवायु परिवर्तनले चरन खर्कमा पारेको असरहरु | (२० मिनेट) |
| ➤ न्यूनिकरणका उपायहरु तथा अनुकुलनका उपायहरु | (२० मिनेट) |
| ➤ छलफल र शेषनको समग्र निचोड | (१५ मिनेट) |

१२ शिर्षक : चरन खर्कको अवस्था अनुसार चरिचरन गर्ने पशु संख्या निर्धारण

दिन: तेश्रो

सेशन: ४

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

उद्देश्य :

सहभागीहरुलाई चरन खर्कको अवस्था अनुसार चरिचरन गर्ने पशु संख्या निर्धारण बारे व्यवहारिक जानकारी गराउने ।

उपशिर्षकहरु :

- नेपालको चरन खर्कमा पशु संख्याको चाप
- चरन खर्कले चरिचरन गर्ने पशु धान्न सक्ने क्षमता
- घुम्टि चरन प्रणाली सम्बन्धि व्यवहारिक जानकारी

उपलब्धी :

शेषनको अन्त्य सम्ममा सहभागीहरुले चरन खर्कको अवस्था अनुसार चरिचरन गर्ने पशु संख्या निर्धारण बारे जानकारी प्राप्त गर्नेछन् ।

बिधि :

प्रशिक्षण र छलफल

तालिम सामाग्री :

ट्वाईट बोर्ड, मल्टिमिडिया, मार्कर

प्रशिक्षण योजना :

- | | |
|---|------------|
| ➤ कक्षाकोठा ब्यवस्थापन र सिकाईको लागि वातावरण सृजना | (५ मिनेट) |
| ➤ नेपालको चरन खर्कमा पशु संख्याको चाप | (१० मिनेट) |
| ➤ चरन खर्कले चरिचरन गर्ने पशु धान्न सक्ने क्षमता | (१० मिनेट) |
| ➤ घुम्टि चरन प्रणाली आदि बारे व्यवहारिक जानकारी | (१ घण्टा) |
| ➤ छलफल र शेषनको समग्र निचोड | (५ मिनेट) |